

Katowice, dnia 14 listopada 2025 r.

INFORMACJA Nr 40/2025/EW

o pożarze endogenicznym, zaistniałym w dniu 1 września 2025 r. około godziny 4²⁰ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej SA KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch „Borynia” w Jastrzębiu-Zdroju.

Pożar zaistniał w upadowej transporotowej do poziomu 1120 m, w odległości około 470 m od przekopu wentylacyjnego C-35 poziom 950 m.

Upadowa transportowa do poziomu 1120 m prowadzona była w warunkach IV kategorii zagrożenia metanowego, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, I stopnia zagrożenia tapaniami oraz I stopnia zagrożenia wodnego. Wyrobisko drażone było z przekopu wentylacyjnego C-35 poziom 950 m, po upadzie, z nachyleniem około 12°. Wykonywane było w obudowie typu ŁPCBor/12/V32 i ŁP12/V32/4/A, stabilizowanej rozporami dwustronnego działania. Opinkę obudowy na całym obwodzie stanowiła siatka stalowa zgrzewana typu zaczepowego, a wykładka na całym obwodzie wykonywana była mechanicznie. Wyrobisko drażono techniką strzałową. Odstawę urobku z przodka realizowano przy pomocy ładowarki bocznie wysypującej typu HT-5000a, przenośnika zgrzeblowego typu PZG-180/440 „NOWOMAG” i dwóch przenośników taśmowych typu PTG 50/1000, zabudowanych w upadowej transportowej do poziomu 1120 m, do przekopu wentylacyjnego C-35 poziom 950 m skąd przenośnikami odstawy głównej do szybu.

Upadowa transportowa do poziomu 1120 m przewietrzana była wentylacją tłoczącą za pomocą dwóch wentylatorów typu 2 x WLE SIGMA 900/1 zabudowanych w przekopie wentylacyjnym C-35 poziom 950 m i lutni elastycznych o średnicy 1200 mm. Powietrze doprowadzane było z poziomu 950 m, a odprowadzane wyrobiskami do szybu III na poziomie 838 m.

W trakcie drażenia upadowej transportowej do poziomu 1120 m na odcinku 470 - 504 m wyrobiskiem udostępniono pokład 502/1 o miąższości 5,25 m, którego energia aktywacji wynosiła 85,9 kJ/mol, a okres inkubacji pożaru wynosił 147 dni.

Roboty związane z drażeniem przedmiotowego wyrobiska prowadzone były przez Górnicze Przedsiębiorstwo Inwestycyjne Sp. z o.o. (GPI). Do dnia 1 września 2025 r. wydrążono 558 m wyrobiska z planowanych 860 m.

W dniu 1 września 2025 r. na zmianie D rozpoczynającej się o godzinie 0⁰⁰ nie prowadzono robót górniczych w upadowej transporotowej do poziomu 1120 m. Do prac konserwacyjnych na tej zmianie zatrudnieni byli elektryk i ślusarz firmy GPI. O godzinie 3¹⁷ elektryk przekazał dyspozytorowi ruchu zakładu górniczego, że w rejonie 470 m upadowej zauważył wydzielające się z za szczelnej wykładki stropu dymy. W tym czasie czujnik tlenku węgla zabudowany w odległości 10-15 m przed

skrzyżowaniem z przekopem wentylacyjnym C-35 rejestrował stężenia do 5 ppm. Pomimo podjętych działań dymy w dalszym ciągu wydobywały się zza wykładki stropu, w związku z czym dyspozytor wycofał pracowników do opływowego prądu powietrza w przekopie wentylacyjnym C-35 poziom 950 m i o godzinie 4²⁰ ogłosił rozpoczęcie prowadzenia akcji pożarowej. Wyzaczył strefę zagrożenia oraz posterunki obstawy. O godzinie 5⁰⁵ prowadzenie akcji przejął z-ca kierownika ruchu zakładu górniczego - kierownik działu wentylacji, a o godzinie 5³⁰ kierownik ruchu zakładu górniczego.

Kierownik akcji podjął decyzję o likwidacji zagrożenia poprzez wypełnienie wodą wyrobiska na odcinku 278 m tj. od czoła przodka do 280 m wyrobiska, co obejmowało rejon zagrożenia.

Kierownik akcji ratowniczej po wypełnieniu wodą wyrobiska, przeprowadzeniu jego penetracji oraz przywróceniu wentylacji niezatapionej jego części zakończył jej prowadzenie w dniu 3 września o godz. 12⁵⁵.

W ramach prowadzenia akcji do wyrobiska wprowadzono 7480 m³ wody.

Podczas prowadzenia akcji maksymalne stężenia tlenu węgla wynosiły do 550 ppm (0,055%), a metanu 0,24%.

Akcję ratowniczą prowadzono z udziałem zastępów ratowniczych własnych kopalni oraz zewnętrznych jednostek ratownictwa górniczego. Akcję nadzorował Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku. W związku z pożarem żaden z zatrudnionych pracowników nie zgłosił wypadku.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku został poinformowany o pożarze w dniu 1 września 2025 r. o godzinie 6⁴⁵.

Przyczyną pożaru było samozapalenie się węgla występującego w upadowej transportowej do poziomu 1120 m w stropie wyrobiska.

Do zaistnienia pożaru w upadowej transportowej do poziomu 1120 m, przyczyniła się naturalna skłonność do samozapalenia węgla pokładu nieoznaczonego oraz pokładu 502/1.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.